

Od ideje do novog studija sestrinstva – povećanje kvalitete u sestrinstvu

From new idea to a new nursing study – increase in the quality of nursing

Narcis Hudorović

Klinika za Kirurgiju, Klinički bolnički centar „Sestre milosrdnice“, Vinogradska 29, 10000 Zagreb, Hrvatska
Department of Surgery, University Hospital Center „Sestre milosrdnice“, Vinogradska 29, 10000 Zagreb, Croatia

Received: March 31st 2012

Accepted: April 1st 2012

Ključne riječi: program studija • studij sestrinstva • kvaliteta

Kratki naslov: Studij sestrinstva i razvoj biomedicinske znanosti i sestrinstva

Keywords: Study programe • Nursing Studies • quality

Running head: New studies and increase in the quality of nursing

Radi poboljšanja zdravstvenih usluga danas su u uporabi mnogobrojne nove vrste medicinske opreme i uređaja, i to radi bolje učinkovitosti i krajnjeg rezultata liječenja bolesnika. Razvojem novih medicinskih specijalnosti potrebno je paralelno i stalno razvijati nove medicinske tehnologije te usporedno educirati medicinsko osoblje kako bi pravilno iskorištavalo nove medicinske tehnologije. Procesi razvoja i stalnog usavršavanje medicinskih dijagnostičko-terapeutskih postupaka danas sadržavaju transfer tehnologije, komercijalizaciju, korporativnu suradnju, kontinuirani razvoj i usavršavanje proizvoda, intelektualno vlasništvo i regulatorne puteve koji imaju važno mjesto u napretku medicinskih metoda/postupaka. U tekstu članka „Studij Sestrinstva – primjer suradnje Opće bolnice i Sveučilišta u Dubrovniku u razvoju biomedicinske znanosti i sestrinstva“, autori opisuju i razjašnjavaju čimbenike koji su nužni za razvoj i poboljšanje sestrinske znanosti i sestrinskih postupaka, a čemu je cilj poboljšanje rezultata liječenja tj. povećanje kvalitete u pružanju zdravstvenih usluga.

Inovacija je složen pojam te je važno njegovo točno razumijevanje radi njegova pravilnog korištenja. Nadalje, potrebno je dobro poznavati razlike između otkrića, izuma i inovacije.

Ovi su pojmovi u osnovi funkcija vremena. Pojam izum opisuje pojavu ideje ili otkriće fenomena, a pojam otkriće uvođenje je novih područja prakse [1-4]. Pojam inovacije prati i opisuje istraživanja koja pridonose poboljšanju već postojeće metode, pokušaju da se metoda provede u svakodnevnom životu, razvoj novih metoda ili pružanja alternativnih rješenja uvođenjem novih elemenata u metodologiju koja je već uspostavljena ili znanstveno verificirana [1-4]. Osnovne su faze ovoga procesa izum, inovacije i komercijalizacija [1]. U idealnom slučaju u svrhu provođenja inovacija treba stvoriti uvjete za uvođenje suvremene tehnologije kako bi se unaprijedila postojeća klinička praksa te olakšala i unaprijedila zdravstvena zaštita stanovništva [6]. Istodobno, to bi trebalo biti sredstvo kojim inovativna osoba može prevesti dobre ideje, dizajnirati i uvesti poboljšanja u zdravstveni sustav. U svakodnevnoj praksi to je sučeljavanje sa svijetom financija i potencijala u području koje predstavlja najveći i najjači pokretač inovativnosti, ali ne u smislu “zašto treba postojati”, nego u smislu “zašto on ne postoji”. Na međunarodnoj razini, prihvaćeno je mišljenje da medicinske inovacije moraju generirati velike prihode. Ovo je ideja onih koji generiraju valutu, koji privlače nova ulaganja u zdravstvene sustave te povećavaju metode razvoja medicinskih sustava i opreme. Jednostavnije, stječe se dojam da su financijski čimbenici pokretači inovacija u zdravstvenim sustavima. Opisanim mišljenjem, financijski čimbenici pridonose globalnom poboljšanju zdravstvene skrbi i, kao surogat rezultat, ispunjavaju etičke namjere inovacija.

Osim poboljšanja zdravstvene skrbi i generiranja prihoda u zdravstveni sustav, povećanja prihoda i povećanja institucionalnih resursa, uvođenje novih metoda i postupaka u zdravstveni sustav omogućuje globalno proširenje utjecaja

Autor za korespondenciju/Corresponding author:

Narcis Hudorović, MD, PhD
Department of Surgery, University Hospital Center „Sestre milosrdnice“, Vinogradska 29, 10000 Zagreb, Croatia
Tel: 385-1-37 87 378
Mob: 385-91-46 40 656
E-mail: narcis.hudorovic@zg.htnet.hr

ja zdravstvenih djelatnika u društvu, povećanje novčanih naknada radi intelektualne stimulacije za uvođenje poboljšanja u zdravstvenom sustavu, povećanje i popularizaciju i akademsku promociju i stvaranje trajnog nasljeđa [5]. Cilj i svrha spomenutoga članka olakšavanje je razumijevanja ovog procesa pružanjem osnovnih informacija potencijalnim inovatorima u zdravstvenom sustavu, s naglaskom na sustav sestrinstva, i to posebice onima koji isključivo i svakodnevno rade sa bolesnicima.

U procesu ulaganja u novi medicinski proizvod (u navedenom članku, studij sestrinstva), treba iznaći zajednički nazivnik koji utječe na ravnotežu između znanstvene vrijednosti ideje u odnosu na komercijalne troškove kojom ideja utječe na stvaranje novog medicinskog proizvoda (studij sestrinstva). U kontekstu to znači da dobra znanost nije nužno i dobar posao, tj. dobra znanost nužno ne mora privlačiti nova ulaganja [6]. Pri izračunu vrijednosti ideja, treba imati na umu da ideja nije statična disciplina, nego se ona mijenja u svome razvojnom procesu. Evaluacija ideje multifaktorijalna je disciplina, a najvažniji čimbenici koje analiza evaluacije ideje mora sadržavati jesu analize ponude i potražnje za novim medicinskim proizvodom (studij sestrinstva). Za razmatranje ravnoteže, važna su tri čimbenika, i to: prvo, kako nova tehnologije rješava probleme sigurnosti u uporabi, drugo, procjenu potražnje i konkurencije novog medicinskog proizvoda, treće, promišljanje o troškovima u odnosu na vrijeme potrebno da se medicinski proizvod u cijelosti razvije, tj. stavi u kliničku uporabu, te počne osiguravati financijsku dobit [6, 7].

Ulazne i izlazne strategije za ulaganje u novi medicinski uređaj treba razumjeti iz perspektive izumitelja i industrijskih profesionalaca. Iz industrijske perspektive, najbolja je investicija i politika ulaganja u novi medicinski proizvod (studij sestrinstva) kada je on u najjeftinijoj fazi razvoja te kada autor ideje ima najmanje šanse za stjecanje profita. Primjerice, to je najvidljivije kod kliničkih istraživanja lijekove, i to između prve i druge faze kliničkog istraživanja [8].

Iz perspektive akademske zajednice i izumitelja, rani financijski (ili ne-) industrijski angažman mora biti uravnotežen, tj. on mora generirati vraćanje većih ulaganja te eventualnu financijsku dobit koju uzrokuje uporaba novog medicinskog proizvoda. Autori članka opisuju postojanje interesne domene sestrinstva, sukladno razvoju društva u cjelini, te opisuju potrebu razvoja sestrinske znanosti koja je mnogobrojnim čimbenicima i profitabilno povezana sa razvojem turizma. Upravo atraktivne turističke lokacije, kao što je grad Dubrovnik, povećavaju interes potencijalnih ulagača za uporabu ekonomsko isplative zdravstvene njege u turizmu, posebice u tijeku sadašnjeg „trends“ razvoja cjelodijelnog turizma.

Upravo stoga autori iznalaze čimbenike koji povezuju sestrinsku znanost s turizmom kao mogućim izvorom financiranje dijela zdravstvenog sustava, i to iz perspektive akademske zajednice koja jest i mora biti pokretač svih novina u modernom društvu.

Literatura

- [1] Toner M, Tompkins RG. Invention, innovation, entrepreneurship in academic medical centers. *Surgery* 2008;143:168-171.
- [2] Krummel TM, Shafi BM, Wall J, Chandra V, Mery C, Gertner M. Intellectual property and royalty streams in academic departments: myths and realities. *Surgery* 2008;143:183-191.
- [3] Mehta H. On innovations in plastic surgery. *J Plast Reconstr Aesthet Surg* 2009;62(4):437-441.
- [4] Platt AC, Evans RW, Platt JL. "Commercialization," a perspective. *Surgery* 2008;143:157-161.
- [5] Gingles B, Knechtle S. Surgical invention and commercialization. *Surgery* 2008;143:175-181.
- [6] Toneguzzo F. From innovation to successful commercialization: assessing value and investment - does the equation make sense?. *Surgery* 2008;143:165-168.
- [7] Toneguzzo F. From innovation to successful commercialization: assessing value and investment -does the equation make sense?. *Surgery* 2008;143:165-168.
- [8] Stoddard SL, Danielsen AJ. What makes an idea or discovery marketable-and approaches to maximize success. *Surgery* 2008;143:161-164.

Uredništvo preporučuje ove World Wide Web adrese za proširenje znanja:

http://apps.who.int/gb/archive/pdf_files/WHA56/ea5611.pdf

http://www.euro.who.int/AboutWHO/Policy/20010828_4

http://www.facebook.com/note.php?note_id=213992481958340

http://www.adriaticssailor.com/28_07_2010_zadar_grad_s_najvecim_potencijalom_za_kruzere/sailing_croatia/1031/HR

<http://www.portdubrovnik.hr/?act=5&lnk=&id=99&lan=hr#1>

<http://www.bolnica-du.hr/>

http://www.unidu.hr/datoteke/17izb/Vizija_i_strategija_razvoja_Sveucilista_2006.-2015..pdf

www.unidu.hr